

Pavel Kuneš

Kdo
stvořil
Stvořitele
?

ilustroval Jan Hrubý

triáda

KDO STVOŘIL STVOŘITELE?

KDO STVOŘIL STVOŘITELE?

OTÁZKY HLEDAJÍ ODPOVĚDI

PAVEL KUNEŠ

ILUSTRACEMI
DOPROVODIL
JAN HRUBÝ

TRIÁDA

© Pavel Kuneš, 2018

Ilustrace © Jan Hrubý, 2018

© Nakladatelství Triáda, 2018

ISBN 978-7474-223-1

ISBN (PDF) 978-80-7474-307-8

ISBN (ePub) 978-80-7474-308-5

ISBN (mobi) 978-80-7474-309-2

Desatero k usnadnění života

Mnozí z vás o sobě víte, že jste věřící. To znamená, že vyrůstáte ve věřící rodině nebo si vážíte někoho, kdo se poctivě chová a je věřící. Může to být dědeček nebo spolužák nebo kamarádka. Být věřícím znamená, že víš o něčem, o čem druzí nevědí. Máš něco navíc. Je to podobné jako se zájmovými kroužky u vás ve škole. Všichni nechodí do astronomického ani nehrají všichni stolní tenis. Chodí tam jenom ti, kteří to považují za dobré a kterým se to líbí. Potom vědí něco navíc o astronomii nebo se vyznají lépe ve stolním tenise.

Vaši rodiče vědí, proč jsou věřícími, mají pro to nějaký důvod a chtějí, abyste byli věřícími i vy. To není nic zlého, je tomu tak v celém vašem životě. Jste závislí na vašich rodičích. Přece nemyslíte, že byste se sami uživilí, vyprali si, vyžehlili, uvařili, upekli a dovedli opravit střechu vašeho domku nebo zaplatit za nájem vašeho bytu! Dneska nemůžete žít sami bez rodičů, nemůžete se starat sami o sebe. Bydlíte v rodině a rodina má držet pohromadě. V rodině musí podporovat jeden druhého. Nejen při umývání nádobí nebo úklidu, ale i ve svých postojích a zachovávaní stejných pravidel. Taky při oslavách.

Tahle knížka se jistě dostane do rukou i čtenářům, kteří se považují za nevěřící. Buď se nikdy s vírou nepotkali, nebo se jim nezdá dost přitažlivá. Nikdy by mě nenapadlo, že kvůli tomu jsou nějak horší nebo méně spolehliví. Mají ke svému postoji různé důvody.

Všichni lidé, věřící i nevěřící, se shodují v přání, aby se na světě žilo pěkně. Aby nebyly války ani šikanování. Aby se nepodvádělo, aby dané slovo platilo, aby přestaly nespravedlnosti a hněvy. Co víme jako věřící lidé navíc? Například víme, že k dosažení míru na celém světě a k zastavení všech teroristických útoků vedou pravidla obsažená v Desateru.

Dokonce i někteří nevěřící Desatero uznávají a tvrdí, že kdyby se podle něj lidé v životě řídili, nemuseli bychom se obávat ani teroristů, ani válek.

Co je to Desatero? Jak se přišlo na Desatero? Jaký spisovatel ho vymyslel? Odkud Desatero známe? Je napsáno v Bibli. Jak vznikla Bible? Bible vznikla ze zkušeností lidí, kteří si všimli řádu ve světě, podle kterého se střídají roční období a podle kterého stejně neomylně pracuje i naše svědomí. Dělá nám výčitky po špatném činu a máme dobrý pocit po dobrém skutku. Rozeznáváme dobro i zlo. Protože byli věřící, svému pochopení rozuměli jako hlasu Božímu. A zaznamenali Boží přání o člověku a o světě. V Bibli je také uvedeno deset základních zákonů pro šťastný život. Že tato přikázání jsou od Pána Boha, poznáváme z toho, že jsou tak moudrá. Platila stejně před tisíci lety jako dneska.

To by mě zajímalo, jestli někdo zná něco lepšího!

Někdo řekne: Desatero Božích přikázání – zase další příkazy a zákazy! Ale už při jejich prvním přečtení přestanou vypadat nepřátelsky a hrozivě. Všimneš si, že Boží přikázání jsou vlastně laskavá a prospěšná. Pán Bůh je vymyslel – jak víme –, ne aby lidi trápil, ale aby jim umožnil šťastný život na světě.

Každý příkaz znamená i moji ochranu.

Já nesmím krást, ale Bůh si přeje, abych ani já nebyl okraden. Není mu to jedno!

Já musím mít v úctě své rodiče, ale oni se ke mně mají chovat jako milující otec a matka.

Já nesmím lhát, ale je Božím přáním, abych ani já nebyl obelhán.

Další výhodou je to, že nikdo nemusíme zjišťovat pomocí omylů a chyb, jak bychom se měli v životě chovat a jak jednat. Nemusíme dělat pokusy, co se vyplatí, a co naopak přinese člověku jen strach a výčitky svědomí. Nemusíš to stále znovu a jinak zkoušet, život by ti pak mohl

uplynout v pokusech a mohlo by se stát, že na smrtelné posteli bys řekl:
Prožil jsem svůj život hloupě.

Ani bych nedovedl spočítat množství lidí, kteří mi řekli: Víte, kdyby
se zachovávalo Desatero, byl by na světě ráj.

Dobře, ale co ti tedy brání, abys ho zachovával?

JÁ JSEM HOSPODIN, TVŮJ BŮH. NEBUDEŠ MÍT JINÉHO BOHA MIMO MNE.

Tak zní první přikázání Desatera.

Slovo Hospodin je odvozeno z praslovanského jazyka, v němž znamenalo pán, hospodář. Tím slovem naši předkové přeložili jméno Boží z hebrejského a řeckého textu Bible. Je to pěkné jméno. Nepoznáváte v něm Boží laskavost?

První přikázání mi zaručuje, že se Pán Bůh o mne postará (jako dobrý hospodář) a nenechá mě na holičkách (takhle je to napsáno v první kapitole biblické knihy Jozue), jestliže mu budu důvěřovat. Jestliže ho budu považovat za toho opravdu hlavního a rozhodujícího v mém životě, vždycky najdu cestu z těžkostí a mohu být pokojně živ.

Co to znamená?

Když si nebudu vědět rady, vzpomenu si na Boží přání a poslechnu je, i když si moji kamarádi budou přát něco jiného. Jinak by mým bohem nebyl Hospodin, ale moji kamarádi.

Budu-li moci vyhrát při hře, když trochu zašvindluji, neudělám to, protože pak by mým bohem nebyl Hospodin, ale má touha po vítězství. Kvůli touze po vítězství bych byl schopen podvádět.

Mohu-li získat vedoucí postavení ve třídě tím, že zesměšním svého spolužáka, neudělám to, protože pak by mým bohem nebyl Hospodin, ale pochvala, potlesk a uznání některých mých spolužáků.

Ten, kdo má skutečně rozhodovat v mém životě, nemá být nikdo menší než Pán Bůh sám! Ten úplně nejvyšší.

I. přikázání. Já jsem
Hospodin, svůj Bůh.
Nebudeš mít jiného boha
mimo mne

Druhé přikázání zní: **NEZNEUŽÍJEŠ JMÉNA HOSPODINA, SVÉHO BOHA.** To znamená: nebudeš Boží jméno brát do úst stejně snadno a třeba i bezmyšlenkovitě jako jiná, obyčejná slova a jména.

Když si někoho vážíš, mluvíš o něm s úctou. Například o tatínkovi, o mamince nebo o dědečkovi a babičce. Také o Miladě Horákové nebo svatém Františkovi. Mluvím o nich s úctou, vyslovuji jejich jména s úctou.

A Pán Bůh je někdo mnohem významnější a nekonečně větší než kdokoli z lidí. Jak je možné, že Boží jméno lidé vyslovují tak snadno, jako by se nechumelilo? Jako kdyby mluvili o stromě nebo o domě? Naproti tomu, když slavný Albert Einstein vyslovil jméno Boží, řekl to docela jinak než ostatní obyčejná slova. Dokonce si celá laboratoř té úcty v jeho hlase všimla! Mohu tomu věřit, napsal to o něm jeden z jeho spolupracovníků.

K tomuto přikázání také patří, že nesmím mluvit, jako bych já sám představoval Pána Boha na zemi. Někomu hrozit nebo ho zastrašovat. Nebo mu něco neuskutečnitelného slibovat.

Neúcta k Božímu jménu se leckdy projevuje v bezmyšlenkovitém vyslovování i dalších jmen, která k Pánu Bohu patří – zejména Ježíš a Maria.

A nevztahuje se bezmyšlenkovité užívání Božího jména také na roztržitou modlitbu?

Co myslíš?

Třetí: **PAMATUJ NA DEN ODPOČINKU, ŽE TI MÁ BÝT SVATÝ.** Ve starém Egyptě trval týden někdy pět a někdy šest dnů, v římské říši sedm nebo osm i devět a žádný pravidelný den odpočinku neměli.

Izraelité, staří Židé, přijali v Desateru jiné rozdělení času, než měli kdekoli na světě. Ani Číňané, Aztékové nebo Babyloňané neměli čas pravidelně dělený na dny práce a odpočinku.

Do Božích přání patří, aby se šest dní pracovalo a sedmý den odpočívalo. Člověk není stroj. Lidský život má velkou cenu, a právě Desatero každého člověka vyzývá k jednomu dni odpočinku.

Ale co si s ním počít? Jak den odpočinku využít? Během toho dne by nikdo neměl dělat práci, kterou dělá celý týden. Každý by měl dělat něco jiného, než co dělá ostatní dny v týdnu.

Znal jsem Veroniku a Kateřinu. Byly to dvě velké kamarádky. Veronika považovala Katku za úžasnou osobu. Chtěla s ní být co nejvíce pohromadě. Až jí tatínek z legrace říkal, že jim postaví na zahradě kůlnu, aby se nemusely loučit – kvůli loučení přicházely pozdě kamkoliv.

Každý je totiž rád s tím, koho má rád.

Křesťané si velmi váží Ježíše Krista. Zjistili, že tak skvělou osobu nikde nenajdou. A protože Ježíš může být víc než pouhý kamarád, využívají dne odpočinku k setkání s ním v kostele. Vzpomínají na něho a konají jeho odkaz z poslední večeře. Tomu, jak víte, se říká mše.

Církev si přeje, abychom se v den odpočinku, v neděli, scházeli na mši svaté.

Pro školáky je nejdůležitější čtvrté přikázání: **CTI OTCE SVÉHO I SVOU MATKU.**

Vypadá to jako nadržování rodičům!

Neboj se, to je jen na první pohled! Přece i tatínek s maminkou mají rodiče a i jim je přikázáno mít své rodiče v úctě a jednat s nimi pozorně.

Když porovnáš, co musejí rodiče dělat pro tebe a co děláš pro rodinu ty, nevychází to tak, že by se ti křivdilo. Doma máš zajištěnou čistou postel, máš zajištěné místo u oběda i večeře. Máš zajištěné zaštopované podkolenky, vypranou košili i nažehlenou blůzku. Nemusíš na to myslet, o to se starají tví rodiče. Dokonce si ani nedovedeš představit, kolik je to někdy stojí námahy. A to ještě k narozeninám dostaneš dort, a když zabřečíš, rodiče se tě vždycky hned ujmou. Vědí víc než ty a mohou tě před leccím ochránit – pokud je ovšem poslechněš.

Čtvrté přikázání zavazuje tebe i tvé rodiče stejně: ty je máš poslouchat a mít je v úctě, a naopak oni mají s tebou jednat jako milující rodiče.

Páté: **NEZABIJEŠ.** Ať se podíváte na kterýkoliv světadíl, všude je nějaké bezpráví, nebo dokonce války. Zabíjení lidí, utrpení a bolesti. Děti zůstávají bez rodičů...

Je to tak správné? Jistě řekneš: Kdepak, nelíbí se mi to, je to hrozné! Proto dal Pán Bůh lidem příkaz: Nezabiješ.

Jak to nakonec s těmi válkami dopadne? Všechny dříve nebo později skončí. Přestane se střílet, dohodnou se, uzavře se mír. Donekonečna válčit nelze. Z toho vidíš, že bojování bylo docela zbytečné, válka nemusela vůbec začít, lidé se mohli dohodnout bez střílení. Kdyby...

Kdyby se lidé už od dětství cvičili ve spolupráci, odpouštění a snášenlivosti. Už od dětství totiž musíme brát vážně Boží přikázání.

Považuješ-li tedy války za něco velmi špatného, musíš se hned dnes smířit se svým kamarádem. Už dnes se musíš přestat vytahovat a oplácet zlo dalším zlem. Musíš se naučit přemáhat své pomstychtivé myšlenky. Pokus se třeba dnes odpoledne vypnout film nebo počítačovou hru, pokud v nich bude nějaké násilí.

Jak jinak chceš dokázat, že považuješ válku a zabíjení za něco strašného?

Šesté: **NEZCIZOLOŽÍŠ – NESESMILNÍŠ.** To jsou stará a dnes špatně srozumitelná slova. Obě znamenají, že muž a žena, kteří se zamilují, se mají vzájemně stýkat v úctě a nedělat nic, čeho by mohli později litovat.

Uznej, že jenom ve snu by se ti mohlo zdát, že se ve škole učíte točit volantem a jezdit autem! Věřím, že bys rád auto řídil, ale je jasné, že musíš počkat, až budeš mít řidičský průkaz.

Možná máte ve škole sexuální výchovu. Někteří lidé si totiž myslí, že se už teď můžete začít učit, jak se máte sexuálně chovat, až budete dospělí.

Já znám lepší přípravu na dospělost.

Indiánští kluci, než byli přijati mezi dospělé muže, se museli naučit především sebeovládání a odříkání. Nedělat, co je napadne, a snášet nepohodu. Proč bys to nedokázal i ty? Zkus to, a i když nemůžeš dělat totéž co Indiáni, ovládat sám sebe je možné i doma nebo na ulici.

Nemluv vulgárně (to znamená obhrouble, hrubě, sprostě) s kluky ani s děvčaty. Odřekni si v televizi film, který není určený pro děti. Nechoď na internetové stránky pro dospělé. Jsou-li někde obrázky nahých lidí, nedívej se na ně. Není to snadné, ale jde to.

Měj v úctě své tělo. Nedělej nic, co bys nemohl dělat před svými rodiči. Modli se za holčičku, která někde vyrůstá a později se stane tvou ženou. Modli se za kluka, se kterým jednou vstoupíš do manželství.

Sedmé: **NEPOKRADEŠ.** Věci, které ti patří, jsi buď dostal od rodičů, nebo jako dárek od příbuzných. Možná sis je koupil za ušetřené peníze. Jsou to tvé věci, máš z nich radost (například z modelů), nebo je dokonce potřebuješ (třeba kružítko).

Když ti je zloděj ukradne, poškodí tě a ublíží ti. Je mu jedno, že jsi tu věc potřeboval nebo že jsi z ní měl radost. Lokomotivu, na kterou jsi šetřil a těšil se na ni půl roku, on ukradl za jednu vteřinu. Ale krádeží potrestal také sám sebe: ošidil se o půlroční těšení a radost z pohledu na rostoucí úspory.

Ani z ukradeného odznaku nemohl mít tu radost, jakou jsi zažil ty, když ti ho tetička darovala. On se nemůže ani doma přiznat, že tu věc má a jak ji získal, a nikdo nemůže ocenit jeho šetrnost a spořivost.

I kdyby měl nakonec plný dům věcí, budou to pro něho jenom krámy, ke kterým nemůže mít ani úctu, protože ho nic nestály. Jeho život se tak stane hrubším, horším. A to je největší a spravedlivý trest pro zloděje: nemůže mít čistou radost ze života.

Osmé: **NEVYDÁŠ KŘIVÉ SVĚDECTVÍ PROTI SVÉMU BLIŽNÍMU.**

Křivé svědectví znamená nesprávné, lživé a nepravdivé mluvení. Svědek u soudu musí mluvit pravdu: on viděl při dopravní nehodě na vlastní oči, které auto přijelo zprava a které zleva, a musel to pravdivě říci, aby soudci mohli posoudit, kdo z řidičů nehodu zavinil. Kdyby svědek nemluvil pravdu, kvůli jeho křivému svědectví by mohl být odsouzen zcela nevinný člověk. Byla by spáchána hrozná křivda.

Osmé přikázání Desatera zahrnuje ovšem více než jen lživé svědectví. Také jakékoliv lhaní, pomluvu a nactiutrhání. Když někdo svým jazykem ublíží tobě – pomluví tě nebo rozhlašuje o tobě věci, které sis nepřál, aby o tobě druzí věděli –, cítíš na vlastní kůži, jak je to nemilé. Nezbyvá než nedělat to sám.

Pomluva se taky těžko napravuje! Vzít zpátky pomluvu je asi tak obtížné jako sesbírat rozfoukaná peříčka z roztrhaného polštáře.

Nepodporuj pomlouvače tím, že mu nasloucháš.

Deváté: **NEBUDEŠ DYCHTIT PO ŽENĚ SVÉHO BLIŽNÍHO.**

Člověk umí všechno možné, ale na některé věci nestačí sám. Po tisíciletí se lidé sdružují, aby si navzájem pomáhali. Kamarádi spolu a tvoří skupiny podle společných zájmů, podle blízkosti obydlí, podle zaměstnání a taky podle zamilovanosti. Je totiž pravidlem, že klukům se líbí děvčata a děvčatům zase kluci. Když se stanou dospělými, mohou se zamilovat a mají svatbu. Slíbí si, že budou vedle sebe žít, dělit se, radovat se společně z dobrého a pomáhat si překonávat těžkosti, které se jednomu nebo druhému přihodí. Začnou vytvářet společnou budoucnost. Spojí se do nejmenší skupiny v lidské společnosti, které říkáme rodina. Když se jim narodí děti, mají z nich radost a podporují jejich rozvoj. Nakonec se z nich stanou dědeček a babička a mohou v lásce zestárnout.

Někdy se přihodí něco, s čím v mládí vůbec nepočítali. Třeba jeden z nich začne pít alkohol víc, než člověka může těšit. Takový člověk se stane nebezpečným zbývajícím členům rodiny a není jiné řešení, než aby rodinu opustil. Nebo někdo propadne užívání drog. Je to velké neštěstí a k záchraně rodiny nezbude než se rozejít. Mohou nastat ještě jiné nenapravitelné události, které skončí rozvodem manželů. Neodvažujeme se nikoho odsuzovat. Ale aby někdo narušil a zničil rodinu jenom tím, že dychtí po ženě nebo po muži svého bližního, chce ji nebo jeho získat pro sebe, je Desaterem zakázané.

Žádná podobná bolest se nepřihodí z ničeho nic, naráz. Ted' (zatím) se tě deváté přikázání přímo netýká, ale můžeš se už nyní připravovat, aby ti jednou nedělalo nesnesitelné potíže. Uč se uznat svůj omyl a prosit za odpuštění. Uč se snášlivosti. Nechtěj vyhrávat za každou cenu. Přej jedničku spolužákovi. Půjč ochotně svou hračku a rozděľ se o čokoládu. Podporuj všude dohodu a usmíření.

Desáté: **NEBUDEŠ DYCHTIT VŮBEC PO NIČEM, CO PATŘÍ TVÉMU BLIŽNÍMU.** Auto musel nejdříve někdo vymyslet a potom podle jeho plánů vzniklo. A nemusel taky někdo vymyslet to, co vyrostlo a narodilo se? Já, jako věřící člověk, počítám s tím, že je za všemi věcmi někdo jako původce.

Ten někdo – česky ho nazýváme Bůh, ale Indiáni mu říkají Manitou – stojí na počátku celého vesmíru jako jeho autor. Protože on to všechno vymyslel, u něho má všechno svůj původ. Tedy i já a vlastně všechno, co mám doma. Nebýt jeho, nebyl bych na světě ani já a neměl bych žádné z věcí, které vlastním.

A teď přijde naše přikázání: proto nemusím závidět nikomu, co má on. Nemusím dychtit po ničem, co patří mé kamarádce.

Jestliže je to tak drahé nebo vzácné, že si na to ani nenašetříš, ani tvoji rodiče na to nemají dost peněz, musíš si říci: „Žádný člověk nemůže mít všechno, nač si vzpomene. Kam by to jenom uložil?“

Kamarádka taky nemá docela všechno a třeba dokonce touží po něčem, co máš doma ty. Možná by jí stačilo být zdravá jako ty nebo mít tak všímavé rodiče jako ty nebo být tak mrštná jako ty nebo umět tak hrát na kytaru jako ty.